

Dosarul nr. 3ra-309/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – V. Dodon

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – V. Clima, A. Malîi, E. Palanciuc

## ÎNCHEIERE

11 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul  
judecătorii

Mariana Pitic  
Iurie Bejenaru  
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de către Comisia Electorală Centrală și Consiliul electoral al circumscripției electorale uninominale nr. 31, municipiul Chișinău,

în cauza la contestația depusă de către Fiodor Ghelici împotriva Comisiei Electorale Centrale și Consiliului electoral al circumscripției electorale uninominale nr. 31, municipiul Chișinău cu privire la anularea hotărârilor și obligarea reexaminării demersului privind înregistrarea în calitate de candidat în funcția de deputat pentru circumscripția electorală uninominală nr. 31 la alegerile parlamentare,

împotriva deciziei din 08 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău prin care s-au admis apelurile declarate de către Comisia Electorală Centrală și Consiliul electoral al circumscripției electorale uninominale nr. 31, municipiul Chișinău, s-a casat în parte hotărârea din 06 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și în această parte s-a emis o nouă hotărâre sub formă de încheiere prin care s-a încetat procesul, în rest hotărârea s-a menținut,

constată :

La 04 februarie 2019 Fiodor Ghelici a înaintat contestație împotriva Comisiei Electorale Centrale și Consiliului electoral al circumscripției electorale uninominale nr. 31, municipiul Chișinău, prin care a solicitat anularea hotărârii nr. 7/1 din 25 ianuarie 2019 a Consiliului electoral al circumscripției electorale uninominale nr. 31, municipiul Chișinău și hotărârea nr. 2215 din 01 februarie 2019 a Comisiei Electorale Centrale, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care a se dispune o nouă verificare de către Consiliul electoral al circumscripției electorale uninominale nr. 31, municipiul Chișinău a listelor de subscripție depuse de către Fiodor Ghelici.

În motivarea contestației a invocat că la 23 ianuarie 2019, având intenția de a candida independent, a depus la Consiliul electoral al circumscripției electorale uninominale nr. 31, municipiul Chișinău un demers cu privire la înregistrarea sa în

calitate de candidat independent la funcția de deputat pentru circumscripția electorală uninominală nr. 31 municipiul Chișinău, anexând listele de subscripție ce conțin semnăturile a 546 de susținători precum și celelalte acte necesare.

La 25 ianuarie 2019 Consiliul electoral al circumscripției electorale uninominale nr. 31, municipiul Chișinău a emis hotărârea nr. 7/1, prin care a hotărât de a nu fi înregistrat în calitate de candidat independent la funcția de deputat în circumscripția electorală uninominală nr. 31 municipiul Chișinău, invocând că la examinarea listelor de subscripție au fost constatate valabile 464 de semnături, ceea ce contravine art. 49 alin. (1) lit. b) din Codul Electoral și Regulamentului privind modul de întocmire, prezentare și verificare a listelor de subscripție, aprobat prin hotărârea CEC nr. 1730 din 03 iulie 2018.

Nefiind de acord cu hotărârea nr. 7/1 din 25 ianuarie 2019 a Consiliului electoral al circumscripției electorale uninominale nr. 31, municipiul Chișinău, Fiodor Ghelici a contestat-o la organul ierarhic superior Comisia Electorală Centrală, care prin hotărârea nr. 2215 din 01 februarie 2019 a respins-o.

Consideră că a fost neîntemeiat respinsă contestația sa, iar hotărârile Consiliului electoral al circumscripției electorale uninominale nr. 31, municipiul Chișinău și a Comisiei Electorale Centrale urmează a fi anulate.

În acest sens a invocat că în cadrul unui proces electoral de organizare și desfășurare a alegerilor, la caz, alegerile parlamentare și referendumul republican din 24 februarie 2019, oricare subiect implicat în acest proces, inclusiv și organele electorale urmează să respecte cu strictețe rigorile legale impuse de Codul Electoral, hotărârile Comisiei Electorale Centrale și alte acte normative ce reglementează domeniul electoral.

Astfel, având calitate de subiect al procesului electoral, la 23 ianuarie 2019 a depus demersul privind înregistrarea sa în calitate de candidat independent la funcția de deputat pentru circumscripția electorală uninominală nr. 31, la care a anexat listele de subscripție ce conțin semnăturile a 546 de susținători, precum și celelalte acte prevăzute de lege.

Prin hotărârea nr. 7/1 din 25 ianuarie 2019 Consiliul electoral al circumscripției electorale uninominale nr. 31, municipiul Chișinău a refuzat înregistrarea lui Fiodor Ghelici în calitate de candidat independent pentru alegerile Parlamentare din data de 24 februarie 2019.

La emiterea hotărârii nr. 7/1 din 25 ianuarie 2019 Consiliul electoral al circumscripției electorale uninominale nr. 31, municipiul Chișinău nu a ținut cont de prevederile legale și în refuzul de înregistrare a indicat doar faptul că sunt valabile 464 de semnături, fără a-l informa prealabil pe Fiodor Ghelici despre rezultatele verificării listelor de subscripție, fără a-i comunica motivul invalidării a 82 de semnături și nici nu a fost invitat la ședința Consiliului electoral al circumscripției electorale uninominale nr. 31, municipiul Chișinău.

Conform art. 48 alin. (1) al Codului Electoral după primirea listelor de subscripție, organul electoral respectiv începe verificarea autenticității semnăturilor de pe liste, dreptul de vot al persoanelor înscrise în liste, adresa domiciliului acestora. Verificarea se efectuează în decursul a 5 zile de la data primirii listelor. (2) Comisia Electorală Centrală sau consiliul electoral de circumscripție informează persoanele care au

prezentat liste de subscripție despre rezultatele verificării, anunță numărul total al persoanelor incluse în listele de subscripție prezentate de fiecare candidat la alegeri, precum și numărul semnăturilor valabile.

Consiliul electoral al circumscripției electorale uninominale nr. 31, municipiul Chișinău urma prealabil examinării demersului să întocmească nota informativă cu privire la rezultatele verificării listelor de subscripție și s-o aducă la cunoștință candidatului, însă, nu i-a fost adusă la cunoștință acestuia din urmă, ceea ce contravine rigorilor impuse de lege. A menționat că după depunerea contestației la Comisia Electorală Centrală, împreună cu referința, ce a depus-o Consiliul electoral al circumscripției electorale uninominale nr. 31, municipiul Chișinău a fost prezentată o notă informativă cu privire la verificarea listelor de subscripție, adică cu întârziere de câteva zile, ceea ce contravine normelor legale. Or, în lipsa notei informative nu cunoștea din ce motive un număr de 82 de semnături nu sunt considerate valabile de către organul electoral.

Consideră că Consiliul electoral al circumscripției electorale uninominale nr. 31, municipiul Chișinău a întocmit nota informativă ulterior emiterii hotărârii nr. 7/1 din 25 ianuarie 2019, ceea ce este inadmisibil în procesul de verificare a listelor de subscripție și înregistrare a candidaților electorali.

Indică că nerespectarea consecutivității emiterii actelor de către Consiliul electoral al circumscripției electorale uninominale nr. 31, municipiul Chișinău trezește suspiciuni cu privire la corectitudinea și imparțialitatea vizavi de el.

Astfel, în cadrul examinării contestației depusă la Comisia Electorală Centrală nu a fost dovedit contrariul la cele invocate în contestația adresată instanței de judecată, fapt ce denotă ilegalitatea hotărârii nr. 7/1 din 25 ianuarie 2019 emisă de Consiliul electoral al circumscripției electorale uninominale nr. 31, municipiul Chișinău și a hotărârii nr. 2215 din 01 februarie 2019 a Comisiei Electorale Centrale.

Observă mai multe incertitudini cu privire la modalitatea de invalidare a semnăturilor de către Consiliul electoral al circumscripției electorale uninominale nr. 31, municipiul Chișinău, fapt ce a dus la refuzul ilegal de a-l înregistra în calitate de candidat la funcția de deputat. Or, normele legale prevăd expres în ce condiții semnăturile nu pot fi considerate valabile de către organul electoral. Nu se poate determina cu certitudine ce neconformități au fost depistate la verificarea semnăturilor de pe listele de subscripție.

Având în vedere insuficiența argumentelor și probelor credibile din partea organului electoral în privința invalidării a 82 de semnături ale susținătorilor lui Fiodor Ghelici, consideră necesară și oportună repetarea procesului de verificare a listelor de subscripție prezentate, în caz contrar, i se îngrădește dreptul fundamental de a fi ales.

Totodată, admite că ar fi unele erori de ordin tehnic sau uman la aplicarea semnăturilor susținătorilor, dar nu într-un asemenea număr mare de 82 de semnături. Menționează că nu neapărat oricare eroare ar duce la invalidarea semnăturii. Faptul că s-au invalidat 82 de semnături și nu s-a făcut cunoscut public motivul invalidării acestora, constituie un temei de ilegalitate a hotărârii nr. 7/1 din 25 ianuarie 2019 și constituie temei de bănuială rezonabilă a imparțialității Consiliului electoral al circumscripției electorale uninominale nr. 31, municipiul Chișinău în activitatea acestuia. Or, Consiliile Electorale sunt obligate să asigure condiții egale de participare

la alegeri a tuturor candidaților și exercită controlul asupra respectării prevederilor legale cu privire la desfășurarea alegerilor.

Consideră că s-a conformat normelor legale, a depus actele pentru a fi înregistrat în calitate de candidat la funcția de deputat și consideră ilegală hotărârea de neînregistrare a sa.

Prin hotărârea din 06 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a admis contestația depusă de către Fiodor Ghelici. S-a anulat hotărârea nr. 2215 din 01 februarie 2019 a Comisiei Electorale Centrale și hotărârea nr. 7/1 din 25 ianuarie 2019 a Consiliului electoral al circumscripției electorale uninominale nr. 31, municipiul Chișinău ca fiind emise cu încălcarea procedurii stabilite. S-a obligat Consiliul electoral al circumscripției electorale uninominale nr. 31, municipiul Chișinău să reexamineze demersul lui Fiodor Ghelici cu privire la înregistrarea în calitate de candidat la funcția de deputat pentru circumscripția electorală uninominală municipiului Chișinău nr. 31 la alegerile Parlamentare din data de 24 februarie 2019. (f.d. 34, 39-43)

La 07 februarie 2019 Consiliul electoral al circumscripției electorale uninominale nr. 31, municipiul Chișinău și Comisia Electorală Centrală au declarat apeluri, prin care au solicitat casarea hotărârii din 06 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani cu emiterea unei noi hotărâri prin care a respinge contestația înaintată de către Fiodor Ghelici. (f.d. 36, 37-38, 56-60, 87-91)

Prin decizia din 08 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-au admis apelurile declarate de către Consiliul electoral al circumscripției electorale uninominale nr. 31, municipiul Chișinău și Comisia Electorală Centrală. S-a casat hotărârea din 06 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani în partea anulării hotărârii nr. 2215 din 01 februarie 2019 a Comisiei Electorale Centrale „Cu privire la examinarea contestației nr. CEC-10AP/26 din 28 ianuarie 2019 a lui Fiodor Ghelici, pretendent în calitate de candidat independent la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova în circumscripția uninominală nr. 31 mun. Chișinău” și în această parte s-a emis o nouă hotărâre sub formă de încheiere, prin care s-a încetat procesul civil din motivul că cauza nu urmează a fi judecată în procedură civilă, cu explicarea că în această parte nu se admite o nouă adresare în judecată a aceleiași părți, cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri. În rest hotărârea s-a menținut. (f.d. 97, 98-113)

La 09 februarie 2019 Comisia Electorală Centrală și Consiliul electoral al circumscripției electorale uninominale nr. 31, municipiul Chișinău au depus recursuri, prin care au solicitat casarea deciziei din 08 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 06 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care a menține hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 2215 din 01 februarie 2019 și hotărârea nr. 7/1 din 25 ianuarie 2019 a Consiliului electoral al circumscripției electorale uninominale nr. 31, municipiul Chișinău, indicând că decizia este neîntemeiată și derivă din interpretarea și aplicarea eronată a normelor materiale, aprecierea arbitrară a probelor. (f.d. 119-120, 121, 123-126)

Conform art. 74 alin. (7) al Codului electoral recursul se examinează în termen de 3 zile de la primirea dosarului în cauză.

În conformitate cu art. 73 alin. (7) al Codului electoral contestațiile depuse la instanțele de judecată se examinează în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și ale Legii contenciosului administrativ.

Conform art. 74 alin. (6) al Codului electoral împotriva deciziei instanței de apel poate fi depus un recurs în termene de o zi de la pronunțare.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 08 februarie 2019.

Calea de atac în ordine de recurs a fost demarată de către Comisia Electorală Centrală și Consiliul electoral al circumscripției electorale uninominale nr. 31, municipiul Chișinău în interiorul termenului legal, ori cererile de recurs au fost înregistrate în cadrul Curții Supreme de Justiție la 09 februarie 2019, fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicată pe acestea. (f.d. 119-120, 121)

Conform art. 30 alin. (3) al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din data de 10 februarie 2000 recursul se judecă în condițiile Codului de procedură civilă.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursurilor în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia, că recursurile declarate de către Comisia Electorală Centrală și Consiliul electoral al circumscripției electorale uninominale nr. 31, municipiul Chișinău sunt inadmisibile din următoarele considerente.

Verificând motivele de casare, invocate în recursuri, completul Colegiului atestă, că recurenții indică argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanța de apel a apreciat înscrisurile probatorii și a constatat circumstanțele cauzei. Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

Conform regulilor din Secțiunea a 2-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Recursul exercitat conform secțiunii a 2 - a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procesual, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului constată, că argumentele invocate în recursuri nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acestea nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a

fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursurile declarate de către Comisia Electorală Centrală și Consiliul electoral al circumscripției electorale uninominale nr. 31, municipiul Chișinău asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează, că recursurile în cauză conțin obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenților la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate în recursuri nu pot constitui temei de admisibilitate ale recursurilor, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă recurenții și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de către Comisia Electorală Centrală și Consiliul electoral al circumscripției electorale uninominale nr. 31, municipiul Chișinău, inadmisibile.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), 433 lit. a), 440 alin. (1) și (1<sup>1</sup>) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune :

Recursurile, declarate de către Comisia Electorală Centrală și Consiliul electoral al circumscripției electorale uninominale nr. 31, municipiul Chișinău, se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,  
judecătorul

Mariana Pitic

judecătorii

Iurie Bejenaru

Maria Ghervas